

**STRATEGY FOR THE IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL SCHEME IN ESTONIA
FROM 2023/2024 TO 2028/2029 SCHOOL YEAR**

DATE: 28.04.2023

Contents

1.	ADMINISTRATIVE LEVEL	4
2.	NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED	5
2.1.	Identified needs	5
2.2.	Objectives and indicators.....	6
2.3.	Baseline.....	6
3.	BUDGET.....	8
3.1.	Union aid for the school scheme	8
3.2.	National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme	8
3.3.	Existing national schemes.....	9
4.	TARGET GROUP/S	10
5.	LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME	11
5.1.	Fruit and vegetables.....	11
5.1.1.	Fresh fruit and vegetables - Article 23(3)a of Regulation (EU) No 1308/2013	11
5.1.2.	Processed fruit and vegetables – Article 23(4)a of Regulation (EU) No 1308/2013.....	12
5.2.	Milk and milk products.....	13
5.2.1.	Milk - Article 23(3)b of Regulation (EU) No 1308/2013	13
5.2.2.	Milk products - Article 23(4)b of Regulation (EU) No 1308/2013	13
5.2.3.	Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013	14
5.2.4.	Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk	15
5.3.	Other agricultural products in the educational measures.....	15
5.4.	Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products	16
6.	ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES	17
7.	ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION	18
7.1.	Price of school fruit and vegetables/milk	18
7.2.	Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures	19
7.3.	Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk	21

7.4. Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013	22
7.5. Selection of suppliers.....	23
7.6. Eligible costs	23
7.6.1. Reimbursement rules.....	23
7.6.2. Eligibility of certain costs.....	24
7.7. Involvement of authorities and stakeholders	24
7.8. Information and publicity	25
7.9. Administrative and on-the-spot checks	26
7.10. Monitoring and evaluation.....	27
ANNEX I	28
ANNEX II	30
ANNEX III.....	31

1. ADMINISTRATIVE LEVEL

Article 23(8) of Regulation (EU) No 1308/2013 as amended by Regulation (EU) 2016/791 (hereafter, the basic act) and Article 2(1)a of the Commission Implementing Regulation (EU) 2017/39 (hereafter, implementing regulation)

National	☒	Koolikava strateegiat rakendatakse riiklikul tasandil, ilma regionaalsete erisusteta.
Regional	☐	

2. NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED

2.1. Identified needs

Please refer to the lessons learnt from the implementation of school scheme in 2017-2023, the recommendations from the scheme evaluation (in order to overcome the identified weaknesses) and how they were integrated into the identified needs and objectives for the 2023-2029 period

Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus hindas perioodil 10. juuni 2022 kuni 28. veebruar 2023 Maaeluministeeriumi tellimusel koolikava programmi progressi. Hindamise eesmärk oli analüüsida ja anda hinnang koolikava rakendamise tõhususele, muutustele laste toitumisharjumustes ning nende põllumajandus- ja toidusektorist teadlikkuse tõus. Muutusi hinnati perioodi 2017/2018–2021/2022 ehk viie õppeaasta andmete põhjal.

Koolipiimakavas seatud eesmärgid on koolikava hindamisaruande kohaselt saavutatud osaliselt või ei ole soovitud eesmäärke saavutatud.

- Koolipiimakavaga kaasatud maksimaalsest sihtrühmast oli kaasatud u 90%, kavas osalejate osakaal on püsinud stabiilselt kõrge kogu perioodi vältel.
- Koolipiimakavas jagatud toodete kogus on veidi langenud, kuid püsinud stabiilselt kõrgel tasemel kogu perioodi vältel.
- Joogipiima tarbivate õpilaste osatähtsus on vaatamata koolikava rakendamisele vähenenud. Õpilaste seas läbiviidud küsitlusest selgus, et koolikavaga liitunud koolides tarbib 17% õpilastest igal koolipäeval joogipiima. Piimatoodete tarbimise vähenemise trend on täheldatav ka Eestis üldiselt – piimatoodete tarbimine on vähenenud perioodil 2015–2021 ligikaudu 25%.
- Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise 2013/2014. õppeaasta uuringu raporti kohaselt tarbis iga päev piima 48% 11–15-aastastest õpilastest. Neid baastaseme tulemusi hindamisaruande uuringuga võrreldes on joogipiima tarbivate õpilaste osatähtsus vähenenud.

Koolipuuvilja ja -köögivilja kavas seatud eesmärgid on koolikava hindamisaruande kohaselt saavutatud osaliselt.

- Hindamise käigus selgus, et koolis iga päev puuvilju söövate õpilaste osatähtsus on võrreldes eelmise perioodiga kasvanud (22%-lt 25%-le).
- Köögiviljade söömise sagedus ja õpilaste osatähtsus koolis on kahe uuringu võrdluses peaaegu sama, kuid siiski langustrendis. Sihtrühma suurus puu- ja köögivilja pakkumisel on täidetud. Kuigi koolide arv Eestis väheneb, siis programmi kaasatud õpilaste arv on saavutatud.

Koolikavast toetatavate kaasnevate haridusmeetmete abil laste põllumajandus- ja toidusektorist teadlikkuse tõstmine on kulgenud edukalt, huvi meetme vastu on aasta-aastalt suurenenud.

Kokkuvõttes jätkatakse koolikava eesmärkide täitmist samadel alustel kui eelneval perioodil, sest hinnataval perioodil 2017-2022 esines mitmeid pikaajalisi mõjutegureid (Covid-19, toodete hindade kasv ja majanduslikud mõjud seoses Ukraina sõjaga), mis avaldasid koolikava eesmärkide saavutamisele negatiivset mõju.

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)b of the implementing regulation

- 1) Suurendada laste puu- ja köögivilja tarbimist ning edendada puu- ja köögivilja üldist tarbimist.

- 2) Suurendada ja/või säilitada laste piima ja piimatoodete tarbimist ning edendada piima ja piimatoodete üldist tarbimist.
- 3) Kaasnevate haridusmeetmete rakendamise kaudu tõsta laste teadlikkust põllumajandus- ja toidusektorist.

2.2. Objectives and indicators

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)c of the implementing regulation

General objective(s)	Impact indicator(s)	Specific objective(s)	Result Indicator(s)	Output Indicator(s)*
<p>1) Suurendada laste puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete tarbimist, edendades seeläbi puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete üldist tarbimist.</p> <p>2) Kujundada laste tervislikke toitumisharjumusi.</p> <p>2) Tõsta laste teadlikkust põllumajandus- ja toidusektorist.</p>	<p>2028/2029. õppeaastaks on:</p> <p>1) suurenenud iga päev puu- ja köögivilju ning piima ja piimatoodete tarbivate õpilaste osakaal.</p> <p>2) suurenenud värske puu- ja köögivilja ning piim ja piimatoodete tarbimise tase Eestis.</p>	<p>1) Suurendada laste puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete tarbimist koolides.</p> <p>2) Kaasnevate haridusmeetmete rakendamise kaudu tõsta laste teadlikkust põllumajandus- ja toidusektorist.</p>	<p>2028/2029. õppeaastaks on:</p> <p>1) puu- ja köögivilja pakkumise toetusega kaasatud $\geq 90\%$ sihtrühmast.</p> <p>2) piima ja piimatoote pakkumise toetusega kaasatud $\geq 90\%$ sihtrühmast.</p> <p>3) kaasnevate haridusmeetmete toetusega kaasatud $\geq 15\%$ sihtrühmast.</p>	<p>2028/2029. õppeaastaks on:</p> <p>1) suurenenud koolikava toetusega kaasatud laste ja haridusasutuste osakaal sihtrühmast.</p> <p>2) suurenenud koolikava raames jagatud puu- ja köögivilja kogus.</p> <p>3) suurenenud koolikava raames jagatud piima ja piimatoodete kogus.</p> <p>4) suurenenud kaasnevate haridusmeetmes osalevate laste arv.</p> <p>*arvestatakse sihtrühma muutusest tingitud näitajaid koefitsiendina.</p>

2.3. Baseline

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)d of the implementing regulation

Koolikava tulemuste saavutamisel tehtud edusamme saab kaudselt mõõta läbi laste igapäevase köögiviljade, puuviljade ja marjade ning piima ja piimatoodete tarbimise, mida Tervise Arengu Instituut (edaspidi *TAI*) uurib Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuringu käigus. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) kogub andmeid koolikava rakendamise kohta ning võrreldes uue koolikava näitajaid koolipuuvilja ja -

köögivilja kava ning koolipiimakava näitajatega saab hinnata koolikava tulemuslikkust ja mõju. Puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete tarbimise taset Eestis saab arvutada Statistikaameti (edaspidi SA) andmete põhjal. Samuti saab koolikava tulemuslikkuse ja mõju hindamisel kasutada võrdlust koolipuuvilja ja -köögivilja kava ja koolipiimakava näitajatega ning 2017-2022 koolikava hindamisaruande tulemustega.

Mõõdik	Algtase
Puu- ja köögivilja pakkumise toetuse kasutamine (PRIA)	2021/2022. õppeaastal oli koolipuuvilja ja -köögivilja kavaga kaasatud 92% maksimaalsest võimalikust sihtrühmast ning kokku jagati 984 t abikõlblikke tooteid, mis on ca 7,1 kg iga kavas osalenud lapse kohta õppeaastas.
Iga päev puu- ja köögivilja tarbivate laste osakaal (TAI)	2013/2014. õppeaastal tarbis iga päev puuvilju 32% ja köögivilju 24% 11-15 aastastest õpilastest.
Puu- ja köögivilja tarbimise tase Eestis (SA)	2022. a tarbiti Eestis värsket köögivilja 116 009 t ning värsked puuvilju ja marju 80 244 t. Inimese kohta vastavalt 87,3 kg värsket köögivilja ja 60,4 kg värsked puuvilju ja marju.
Piima ja piimatoodete pakkumise toetuse kasutamine (PRIA)	2021/2022. õppeaastal oli koolipiimakavaga kaasatud 92% sihtrühmast ning kokku jagati 3473 t abikõlblikke tooteid, mis on ca 15,4 kg iga kavas osalenud lapse kohta õppeaastas.
Iga päev piima tarbivate laste osakaal (TAI)	2013/2014. õppeaastal tarbis iga päev piima 48% 11-15 aastastest õpilastest.
Koolikava rakendamise riiklik strateegia, 2017/2022 perioodi hindamisaruanne	Piima ja piimatoodeteid jõi igapäevaselt koolis 4. 8. ja 11. klassi õpilastest 17%, kodus 28% õpilastest. Lapsevanemate hinnangul jõi igapäevaselt piima 60% lastest.
Piimatoodete tarbimise tase Eestis (SA)	2021. a tarbiti Eestis piimatoodeteid 162 600 t tootekaalus ehk inimese kohta 122,2 kg
Kaasnevate haridusmeetmete toetuse kasutamine (PRIA)	2021/2022. õppeaastal kaasnevate haridusmeetmetega kaasatud 16 720 last, mis moodustas 13% sihtrühmast. Tegevuste elluviimise eest maksti toetust 154 031 eurot.

3. BUDGET

3.1. Union aid for the school scheme

Article 23a of the basic act and Article 2(1)e of the implementing regulation

EU aid for the school scheme (in EUR)	Period 1/8/2023 to 31/7/2029		
	School fruit and vegetables	School milk	Common elements if applicable
Distribution of school fruit and vegetables/school milk	≥2 378 040	≥4 529 730	
Accompanying educational measures	Horisontaalne kava eelarve, arvestusliku määraga kuni 15% EL kogu kava eelarvest.		≤1 036 165
Monitoring, evaluation, publicity			
Total	2 378 040	4 529 730	
Overall total	6 907 770		

3.2. National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme
Article 23a(6) of the basic act and Article 2(2)d of the implementing regulation

No

Yes	☒			
If yes, amount (in EUR)	Fruit/vegetables	Milk/milk products		Common elements if applicable
		Milk/milk products other than Annex V	Annex V products	
Supply/distribution	≥6 003 000			
Accompanying educational measures				Väljamaksed vastavalt kava rakendamisele EL või EE eelarvest
Monitoring, evaluation, publicity				
Total	6 003 000			
<p>Koolikava toetuse riiklikust eelarvest makstavad summad kujunevad vastavalt toodete tarbimisele ja kaasnevate haridusmeetmete kasutamisele. Koolikava riiklik eelarve kinnitatakse kalendriaasta põhisel, arvestades riigieelarvest määratud rahaliste vahendite suurust. 2023. aastaks oli riiklik eelarve puu- ja köögivilja pakkumise toetuseks ning piima ja piimatoote pakkumise toetuseks 1 000 500 eurot.</p> <p>Kaasnevate haridusmeetmete toetust rahastatakse proportsionaalselt puu- ja köögivilja pakkumise toetuse ning piima ja piimatoote pakkumise toetuse eelarvest. Kaasnevate haridusmeetmete eelarve on kuni 15% koolikava EL eelarvest, mida võib maksta Euroopa Liidu ning Eesti riigi eelarvest.</p>				

3.3. Existing national schemes	
Article 23a(5) of the basic act and Article 2(2)e of the implementing regulation	
No	☒
Yes	☐

4. TARGET GROUP/S

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)f of the implementing regulation

School level	Age range of children	School fruit and vegetables	School milk
Nurseries	0-3	☒	☒
Pre-schools	3-7	☒	☒
Primary	6-13	☒	☒

Haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse, piima ja piimatoote pakkumise toetuse ja kaasnevate haridusmeetmete sihtrühmaks on koolieelsete lasteasutuste lapsed ning haridusasutuse 1.–6. klassi õpilased.

Ühtne platvorm igas kava elemendis koolikava perioodil 2023-2029:

Haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse sihtrühm:

- koolieelsete lasteasutuste lapsed;
- haridusasutuse 1.–6. klassi õpilased.

Haridusasutuses piima ja piimatoote pakkumise toetuse sihtrühm:

- koolieelsete lasteasutuste lapsed;
- haridusasutuse 1.–6. klassi õpilased;

Kaasnevate haridusmeetmete toetuse sihtrühm:

- koolieelsete lasteasutuste lapsed;
- haridusasutuse 1.–6. klassi õpilased.

5. LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME

Article 23(9) of the basic act and Article 2(1)g of the implementing regulation

5.1. Fruit and vegetables

5.1.1. Fresh fruit and vegetables - Article 23(3)a of Regulation (EU) No 1308/2013

Apricots, cherries, peaches, nectarines, plums	☐	Carrots, turnips, salad beetroot, salsify, celeriac, radishes and other edible roots	☒
Apples, pears, quinces	☒	Cabbages, cauliflowers and other edible brassicas	☒
Bananas	☐		
Berries	☒	Cucumbers, gherkins	☒
Figs	☐	Lettuces, chicory and other leaf vegetables	☒
Grapes	☐	Lentils, peas, other pulses	☒
Melons, watermelons	☐	Tomatoes	☒
Citrus fruit	☐	Other vegetables: please specify	☒
Tropical fruit	☐	
Other fruit: please specify (eg. kiwis, persimmons, nuts)	☐		

Detailne nimekiri abikõlblikest puu- ja köögiviljadest on esitatud I lisas.

5.1.2. Processed fruit and vegetables – Article 23(4)a of Regulation (EU) No 1308/2013

Products distributed under the school scheme		Added salt		Added fat		Comments
		No	Yes	No	Yes	
Fruit juices	☐					
Fruit purées, compotes	☐	☐	☐	☐	☐	
Jams, marmalades	☐	☐	☐	☐	☐	
Dried fruits	☐	☐	☐	☐	☐	
Vegetable juices	☐	☐	☐	☐	☐	
Vegetable soups	☐	☐	☐	☐	☐	
Other: please specify	☒	☒	☐	☒		Külmutatud puuviljad ja marjad

Detailne nimekiri abikõlblikest puu- ja köögiviljadest on esitatud I lisas.

5.2. Milk and milk products

5.2.1. Milk - Article 23(3)b of Regulation (EU) No 1308/2013

Drinking milk and lactose-free versions	☒
---	-------------------------------------

5.2.2. Milk products - Article 23(4)b of Regulation (EU) No 1308/2013

Products distributed under the school scheme		Added salt			Added fat			Comments
		No	Yes		No	Yes		
Cheese and curd	☒	☒	☐		☒	☐		Kodujuust ja kohupiim
Plain yoghurt	☒	☒	☐		☒	☐		Erinevad jogurtitüübid
Fermented or acidified milk products without added sugar, flavouring, fruits, nuts or cocoa	☒	☒	☐		☒			Erinevad hapendatud piimatooted

Detailne nimekiri abikõlblikust piimast ja abikõlblikest piimatoodetest on esitatud II lisas.

5.2.3. Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Products to be distributed under the school scheme		Added salt			Added fat			Added sugar
		No	Yes		No	Yes		
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products without fruit juice, naturally flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products with fruit juice, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Milk-based drinks with cocoa, with fruit juice or naturally flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%
Category II (milk component $\geq 75\%$). Fermented or non-fermented milk products with fruit, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%

5.2.4. Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk

Article 23(3) of the basic act

Abikõlbliku piima ja abikõlblike piimatoodete valikul on võetud arvesse, et koolikava raames pakutavad värsked piima ja piimatooted on Eesti turule ja traditsioonidele iseloomulikud ning, et neid tooteid oleks võimalik ka Eestis toota. Vastavalt riiklike toitumissoovitustele on valitud tooted kohaliku turule iseloomulikud, värsked ja lisanditeta piima ja piimatooted. Samuti on arvesse võetud Euroopa Liidu suuniseid keskenduda koolikavas eelkõige toodetele, millele ei ole lisatud suhkrut, soola, rasva, magusaineid ega kunstlikke lõhna- ja maitsetugevdajaid. Koolikava toodete toetusmäära kinnitamisel on seatud prioriteediks joogipiima pakkumise eelistamine, mida on toetusmääraga võimalik sihtrühmale tasuta pakkuda. Koolikavas perioodil 2017-2022 tarbiti joogipiimasid 85% ulatuses kogu kavas tarbitud piimatoodetest, sarnast proportsiooni soovime säilitada ka perioodil 2023-2029, kuid eesmärk on suurendada piima toodete tarbimist, mis täna jääb alla soovitatud tarbimise.

Sellest tulenevalt strateegias 2023-2029 laiendatakse abikõlblike piimatoodete valikut, et suurendada piima ja piimatoodete kogutarbimist ning pakkuda laiemat valikut neile, kes ei joo piima, kuid eelistavad joogipiimale teisi piimatooteid. Strateegia 2023-2029 valmimise käigus on võetud arvesse koolikava perioodi 2017–2022 hindamisaruannet, toetuse taotlejate tagasisidet ja riiklike toitumissoovitusi, mille põhjal võimaldab mitmekesisem piimatoodete valik pakkuda piimatooteid suuremale arvule õpilastele. Toitumissoovituste alusel tuleks eelistada maitsestatamata ja magustamata tooteid.

Abikõlblike puu- ja köögiviljade pakutavaid tootete valikul on eelistatud värsked või jahutatud tooted, samuti on lubatud pakkuda külmutatud puuvilju või marju, mis on Eestile omane tulenevalt kliimatilistest eripäradest. Toodete valikul on võetud arvesse, et pakutavaid tooteid oleks võimalik ka Eesti kliimatilistes tingimustes kasvatada. Selliselt on tagatud võimalus pakkuda kohalikku värsked köögivilju, puuvilju ja marju vastavalt hooajalisusele ja kättesaadavusele kõige lühema tarneahela kaudu.

5.3. Other agricultural products in the educational measures

Article 23(7) of the basic act and Article 2(1)g of the implementing regulation

Yes		No
☐	Please list the products	☒

Kaasnevates haridusmeetmetes on lubatud kaasata ja pakkuda erinevate tegevuste (teemapäev, toiduvalmistamine, degusteerimine vm) raames Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 23 lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud põllumajandustooteid:

- puu- ja köögivilj ning banaanisektori värsked tooted;
- joogipiim ja selle laktoosivabad alternatiivid;
- töödeldud puu- ja köögiviljatooted;
- juust, kohupiim, jogurt ja muud fermenteeritud või hapendatud piimatooted ilma lisatud lõhna- ja maitseaineteta, puuviljade, pähklite või kakaota;
- fermenteeritud piimatooted ilma puuviljamahlata, naturaalsete lõhna- ja maitseainetega;
- fermenteeritud piimatooted puuviljamahlaga, naturaalsete lõhna- ja maitseainetega või ilma lõhna- ja maitseaineteta;
- fermenteeritud või fermenteerimata piimatooted puuviljaga, naturaalsete lõhna- ja maitseainetega või ilma lõhna- ja maitseaineteta.

5.4. Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products

Article 23(11) of the basic act and Article 2(2)a of the implementing regulation

Health considerations	☒
Environmental considerations	☒
Seasonality	☒
Variety of products	☒
Availability of local or regional produce	☒
<p>Koolikava raames pakutavad tooted peavad vastama Euroopa Liidu ja Eesti asjakohastes õigusaktides kehtestatud koostis- ja kvaliteedinõuetele ning toiduohutuse nõuetele. Abikõlblike toodete vastavust kvaliteedi-, koostis- ja turustusnõuetele kontrollivad oma pädevuse piires Põllumajandus ja Toiduamet.</p>	
Any priority/ies for the choice of products:	
Local or regional purchasing	☒
Organic products	☒
Short supply chains	☒
Environmental benefits (please specify: <i>eg. food miles, packaging ...</i>)	☒
Products recognised under the quality schemes established by Regulation (EU) No 1151/2012	☐
Fair-trade	☐
Other: please specify	
<p>Abikõlblike puu- ja köögiviljade toodete valikul on võetud arvesse, et pakutavaid tooteid on võimalik Eesti kliimaatilistes tingimustes kasvatada. Selliselt on tagatud võimalus pakkuda kohalikku köögivilju, puuvilju ja marju vastavalt hooajalisusele ja kättesaadavusele kõige lühema tarneahela kaudu. Abikõlbliku piima ja abikõlblike piimatoodete valikul on samuti võetud arvesse, et koolikava raames pakutavad piim ja piimatooted on Eesti traditsioonidele kohased ja neid oleks võimalik ka Eestis toota. Vastavalt toitumissoovitustele on valitud tooted kohaliku turule iseloomulikud, värsked ja lisanditeta piimad ja piimatooted. Toodete valiku kaudu on loodud võimalus lühikeste tarneahelate kasutamiseks ning väiksema keskkonna jalajäljega(CO2) toodete tarnimiseks.</p>	

6. ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES

Article 23(10) of the basic act and Article 2(1)j of the implementing regulation

Title	Objective	Content
Põllumajandus- ja toidusektori ettevõtete külastus	Tõsta laste teadlikkust põllumajandus- ja toidusektori ettevõtete toimimisest.	Koolikava raames pakutavate toodetega seotud põllumajandus- ja toidutööstusettevõtete külastus. Muud teemakohased väljasõidud: põllumajandusmuuseumisse, toiduturule, põllumajandusmessile vm.
Õppetööga seotud tegevused: degusteerimis-klassid/ toiduvalmistamine/ õpitoad, toidulaborid, teemapäevad, seminar vm	Tõsta laste teadlikkust tervislikust toitumisest ning kujundada praktiliste tegevuste kaudu laste tervislikke toitumisharjumusi.	Koolikava raames pakutavaid tooteid sisaldava toidu valmistamisega seotud tegevused, mis on võimalik õppeprotsessi kaasata. Lubatud on toidu valmistamine nii kuum- ja külmtöötlemisel. Samuti on lubatud toiduvalmistamisse vm protsessi kaasata teisi vajalikke toiduaineid, et kasutada neid koos koolikava raames pakutavate toodetega.
Kooliaedade rajamine	Tõsta laste teadlikkust köögiviljade, puuviljade ja marjade kasvatamisest. Suurendada laste huvi põllumajandussaaduste tootmise vastu läbi praktilise tegevuse.	Koolikava raames pakutavate toodetega seotud tegevused kooliaedade rajamisel, hooldamisel, saagi koristamisel vm.
Muud teemakohaselt korraldatavad tegevused (video- ja fotokonkurss, mängud ja võistlused vm)	Tõsta laste teadlikkust põllumajandussaaduste tootmisest või tervislikust toitumisest. Kaasata lapsi läbi praktilise tegevuse.	Koolikava või eraldi koolikava tooteid kajastava foto- ja videokonkursside korraldamine sotsiaalmeedia kaasabil (<i>facebook, youtube</i> jne). Erinevate mängude, võistluste või teemapäevade korraldamine õppeprotsessis jne.

7. ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION

7.1. Price of school fruit and vegetables/milk

Article 24(6) of the basic act and Article 2(1) h of the implementing regulation

Koolikavas pakutud toodetele ei ole kehtestatud maksimumhindasid, kuid koolikava toodete valiku osas on arvesse võetud, et nende toodete hinnad ja kättesaadavus oleksid võrreldavad kohalikul turul pakutava valikuga. Koolikava toetuse taotleja peab toetuse taotlemisel järgima, et pakutava toote maksumus ei ületataks õpilase kohta kehtestatud toetuse määra ja koguselist piirangut. Koolikava toodete hinna monitooringu, toetusmäära ja õpilase kohta kehtestatud koguselise piirangu alusel tagatakse koolikavas pakutavate toodete hindade läbipaistvus.

Koolikava toetuse taotlemine toimub PRIA e-teenuste keskkonnas, kus taotlejate esitatud andmed kontrollitakse andmetöötlastest lähtuvalt automaatselt vastavalt õpilaste/koolide registrite põhiste andmetele, toodete õpilase põhiste piinormidele ning jagatud õigustele haridusametust esindada.

Arvestades abikõlblike puu- ja köögiviljade laia valikut ning võimalikke hinnaerinevusi, ei piiritleta toodete pakkumiste arvu taotlusperioodil ning toodete pakkujal on võimalus selle üle ise otsustada. Haridusametuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse taotlemisel tuleb arvestada, et pakutava toote maksumus ei ületaks õpilase kohta kehtestatud toetuse määra.

Koolikavas jälgitakse kõige rohkem tarbitud piimatoodete (joogipiimade) jaehindade statistikat, mille eesmärk on tagada joogipiimade kättesaadavus kavas toetusmäära ulatuses. Haridusametuses piima ja piimatoodete pakkumise toetuse taotlemisel tuleb arvestada, et toetatav maksimumkogus abikõlblikku piima või piimatoodet õpilase kohta õppepäevas on 0,25 liitrit (250 ml).

Piimaturu muutustest tingituna võib esineda piima ja piimatoodete turuhindade muutusi, mille käigus koolikava raames pakutavate toodete hinnad tõusevad keskmisest enam. Sellisel juhul võib tekkida koolikava toetuse suuruses ning koolikava toodete maksumuses hinnaavahe, mis tuleb koolikavas osalejale ise katta, või teevad seda kohalikud omavalitsused, oma piirkonna kooli ja õpilaste eest.

7.2. Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation

Envisaged frequency of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
Once per week	☐	☐
Twice per week	☐	☐
Three times per week	☐	☐
Four times per week	☐	☐
Daily	☐	☐
Other : please specify	☒	☒

Toodete pakkumiste arvu taotlusperioodil ei piiritleta ning toodete pakkujal on võimalus selle üle ise otsustada.

Envisaged duration of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
≤ 2 weeks	☐	☐
> 2 and ≤ 4 weeks	☐	☐
> 4 and ≤ 12 weeks	☐	☐
> 12 and ≤ 24 weeks	☐	☐
> 24 and ≤ 36 weeks	☐	☐
Entire school year	☒	☒

Haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetust ning haridusasutuses piima ja piimatoodete pakkumise toetust võib taotleda kuni viis korda aastas järgmiste taotlusperioodide kohta: 1. august – 31. oktoober; 1. november - 31. detsember; 1. jaanuar - 28. veebruar; 1. märts - 30. aprill; 1. mai - 31. juuli.

Envisaged duration of accompanying educational measures during the school year:

(please indicate the number of hours or shortly explain/comment)

Kaasnevate haridusmeetmete toetuse taotlusperiood on 15. oktoober - 31.oktoober ning toetatav tegevus peab olema ellu viidud hiljemalt taotluse esitamisele järgmise aasta 31. juuliks.

7.3. Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk

Article 23(8) – and 23a(8) if supply in relation to the provision of other meals – of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation

Envisaged timing of distribution during the day

	School fruit and vegetables	School milk
Morning/morning break(s)	☒	☒
Lunchtime	☒	☒
Afternoon/afternoon break(s)	☒	☒

Koolikava raames pakutud puu- ja köögivilja peab laste tavapärasele toidukorrale looma lisandväärtuse, seega ei tohi haridusasutuses puu- ja -köögivilja pakkumise toetuse raames jagatav toode olla sama, mida samal päeval pakutakse põhimenüüs. Pakutud puu- ja köögivilja kirjutatakse menüüsse nädalapäevade kaupa eraldi reana välja. Samuti ei tohi põhimenüü asendada toetuskava raames pakutavat puu- ja köögivilja. Näiteks kui koos toiduga pakutakse porgandisalatit, siis ei tohi samal päeval pakkuda koolikava raames värsket porgandit, küll aga võib pakkuda õuna. See tagab toidule lisandväärtuse ja pakutavate toodete mitmekesisuse. Puu- ja köögivilju võib lõikuda, tükeldada ja riivida, kuid mitte maitsestada. Külmutatud ja värsked marju võib panna magustoidu peale.

Nimetatud nõuete täitmist kontrollitakse halduskontrolli ja kohapealse kontrolli tegemise ajal.

Haridusasutuses piima ja piimatoodete pakkumise toetuse taotlemisel tuleb arvestada, et toetatav maksimumkogus abikõlblikku piima õpilase kohta õppepäevas on 0,25 liitrit (250 ml). Jogurtite, hapupiima ning keefiri kohta peetakse arvestust kilogrammides ja teisendamiseks kasutatakse koefitsienti 1,03 (liiter = kilogramm / 1,03; kilogramm = liiter X 1,03). Seega on nende piimatoodete puhul vastavaks päevaseks maksimumkoguseks 0,258 kilogrammi (258 grammi).

Koolikavas ei ole piima ja piimatoodete pakkumiseks ette nähtud ühtset korda. Tooteid võib pakkuda tavapärase toidukordade vahepeal või samal ajal. Juhul kui koolikava raames jagatakse piima ja piimatoodeteid tavapärase toidukorra ajal, tuleb tagada jagatavate toodete lisandväärtus ja silmapaistvus:

- koolikava raames pakutavad tooted peavad olema põhimenüüs märgistatud koolikava toodetena ning olema selgelt äratuntava koolikava osana;
- koolikava raames pakutavaid tooteid ei tohi kasutada tavapärase toidukorra ajal pakutava koolitoidu valmistamiseks;
- kui tavapärasel toidukorral pakutakse põhimenüüs piima ja piimatoodetele lisaks koolikava tooteid (piima ja/või piimatoodeteid), tuleb tagada koolikava raames pakutavate toodete eristamine (viitamine koolikavale) põhimenüüs.

Koolikavas piima ja piimatoodete pakkumisel tuleb arvestada, et toodete kasutamine toidu valmistamiseks või segamine muu toiduga ei ole lubatud. Nimetatud nõuete täitmist kontrollitakse halduskontrolli ja kohapealse kontrolli tegemise ajal.

Koolikavas osalevad haridusasutused peavad säilitama puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete pakkumise päevade koolitoidu menüüd koos kava raames pakutud toodete nimetustega kolm aastat ning esitama need nõudmisel kohapealse kontrolli ajal. Menüü säilitamise kohustus on vajalik koolikava rakendamise raames pakutud piima ja piimatoodete lisandväärtuse ja silmapaistvuse kontrollimiseks.

7.4. Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Article 23(5) of the basic act, Article 5(3) of the fixing regulation (No 1370/2013), Article 2(2)f of the implementing regulation

No

Yes

7.5. Selection of suppliers

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)l of the implementing regulation

Koolikava toetuse taotluse võivad esitada haridusasutus, linna- ja vallavalitsus oma haldusterritooriumil paikneva haridusasutuse kohta ning puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoote pakkuja. Linna- ja vallavalitsus ning puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoote pakkuja võivad koolikava toetust taotleda, kui nad on selles haridusasutusega kirjalikult kokku leppinud.

Enne koolikava toetuse taotlemist peab toetuse taotleja olema PRIA poolt heaks kiidetud ning taotleja andmed peavad olema kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Taotleja esitab heakskiidu saamiseks taotluse, milles ta kinnitab, et vastab toetuse taotlemise nõuetele.

Kui kaasnevate haridusmeetmete toetuse taotleja tellib kaasnevate haridusmeetmete rakendamiseks teenuse või ostab toote, mille maksumus ületab 1000 eurot, peab ta olema saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust. Juhul kui taotleja ei ole saanud kolme hinnapakumust, põhjendab ta seda (regionaalne erisus, pakkujate vähesus piirkonnas, vm). Kui taotleja tellib kaasnevate haridusmeetmete rakendamiseks teenuse või ostab toote, mille maksumus ei ületa 1000 eurot, peab ta olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse. Väljavalitud hinnapakumuse ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase teenuse või toote eest tasutava hinnaga. Kui taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakumust, põhjendab ta tehtud valikut.

7.6. Eligible costs

7.6.1. Reimbursement rules

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)i of the implementing regulation

Koolikava toetuse raames makstakse haridusasutuses puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoote pakkumise toetust lapse kohta õppepäevas. PRIA arvutab õppepäevade jooksul puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoote pakkumise eest antava toetuse määrad ühe lapse kohta, arvestades selleks riigieelarvest eraldatud rahaliste vahendite jaotust, abisaajate laste arvu ning õppepäevade arvu. PRIA avaldab haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise ning haridusasutuses piima ja piimatoote pakkumise toetuse määrad oma veebilehel kümme tööpäeva enne taotlusperioodi algust.

2023/2024. õppeaasta esimesel taotlusperioodil on haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse määr varasema perioodiga võrreldes sama: 0,05 eurot lapse kohta õppepäevas ning piima ja piimatoote pakkumise toetuse määr 0,108 eurot lapse kohta õppepäevas.

Kaasnevate haridusmeetmete rakendamiseks antav toetuse määr on kuni 25 eurot õpilase kohta õppeaastas

7.6.2. Eligibility of certain costs

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation

Koolikava raames ei ole abikõlblikud varustuse ostmise, liisingu, rendi või muud seotud kulud. Samuti ei ole abikõlblik käibemaks ega personalikulud, kui personalikuludid rahastatakse liikmesriigi avaliku sektori vahenditest.

Kaasnevate haridusmeetmete raames toetatavate tegevuste kulud ei tohi olla ebaproportsionaalselt suured ning need peavad olema vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega, eriti ökonoomsuse ja tasuvuse põhimõttega. Abikõlblike kulude alla kuuluvad kaasneva haridusmeetme põhikulude raames lisaks tekkiv:

- transpordikulu;
- erinevad sissepääsu või piletirahad lastele ning õpetajatele või lastevanematele, kes saavad meetme käigus lapsi;
- kulud, mis on seotud haridusmeetme käigus haridusasutusvälise giidi või õppejõu kaasamisega.

7.7. Involvement of authorities and stakeholders

Article 23(6) and (9) of the basic act and Article 2(1)k of the implementing regulation

Koolikava eesmärkide täitmisele aitavad kaasa koolikava teavitustegevused ning erinevate huvirühmade poolt elluviidavad tegevused, mis on seotud puu- ja köögivilja ning piima ja piimatoodete populariseerimisega laste hulgas. Huvirühmade tegevused ei ole otseselt seotud koolikavaga, kuid kaudsed eesmärgid on sarnased ning sellepärast on nende tegevuste panus oluliseks täienduseks koolikavale. Koolikava teavitustegevused ja huvirühmade tegevused on esitatud lisas III. Koolikava rakendavaks üksuseks on PRIA. Strateegia väljatöötamisele aitasid kaasa Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, PRIA, TAI, Toiduainetööstuse Liit, Eesti Lastevanemate Liit, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ning Eesti Aiandusliit.

			Complete Name	Involved in Planning	Involved in Implementation	Involved in Monitoring	Involved in Evaluation	Other (if yes, please specify)
Public authority/ Private stakeholder	Agriculture	Authority	Põllumajandus Registrite ja Informatsiooni amet	Yes	Yes	Yes	Yes	
		Stakeholder	Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda	Yes	No	No	No	
	Health and Nutrition	Authority	Sotsiaalministeerium	Yes	No	No	No	
		Stakeholder	Tervise arengu instituut	Yes	No	Yes	Yes	
	Education	Authority	Haridus ja Teadusministeerium	Yes	No	Yes	No	

	Stakeholder	Eesti Maaülikool	No	Yes	No	No	Koostöö kaasnevate haridusmeetmetes osalemise kaudu.
Other	Authority	Kohalikud omavalitsused	Yes	Yes	No	Yes	Osalevad koolikavas koolipidajate, samuti kaasnevate haridusmeetmete kaudu.
	Stakeholder	Koolitoitlustajad	Yes	No	Yes	Yes	Koolikavas osalevad koolitoitlustajad.

7.8. Information and publicity

Article 23a(8) of the basic act and Article 2(1)m of the implementing regulation

Koolikavas osalejatele Euroopa Liidu rolli teadvustamiseks tuleb paigaldada haridusasutusse nähtavale kohale komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/40 artikli 12 kohaselt Euroopa Liidu koolikava plakat, mis peab asuma osaleva haridusasutuse peasissekäigu juures selgelt nähtavas kohas. Kaasnevate haridusmeetmete raames kasutatavatel õppematerjalidel ja vahenditel peab olema Euroopa Liidu lipp ja sõna „koolikava“ ning juhul, kui materjalide ja vahendite suurus seda võimaldab, siis liidu antav rahaline toetus.

Viited Euroopa Liidu rahalisele panusele peavad olema vähemalt sama selgelt nähtavad kui viited muude eraõiguslike või avalik-õiguslike isikute tehtud panustele. Euroopa Liidu koolikava plakat peab vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/40 lisas sätestatud miinimumnõuetele. Lisaks on soovitatav rõhutada puu- ja köögiviljade ning piima ja piimatoodete toiteväärtuselisi eeliseid ja anda lastele toitumisalaseid suuniseid. Plakati olemasolu kontrollib PRIA kohapealse kontrolli käigus.

7.9. Administrative and on-the-spot checks

Article 2(2)g of the implementing regulation

PRIA kontrollib haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse ning piima ja piimatoote pakkumise toetuse ning kaasnevate haridusmeetmete toetuse taotluse esitamisel nõutavate dokumentide olemasolu, esitatud andmete õigsust ja taotleja vastavust toetuse saamise nõuetele.

Koolikava toetuse taotleja ja haridusasutus, mille lapsed on tarbinud abikõlblikke tooteid või osalenud kaasnevate haridusmeetmete raames toetatavas tegevuses, peavad säilitama koolikava toetuse taotlemisega seotud dokumente seitse aastat.

PRIA teeb igal õppeaastal läbiviidud kohapealsetest kontrollidest ja nendega seotud tulemustest kokkuvõtte ning esitab kontrolliaruande Euroopa Komisjoni asjaomasele õppeaastale järgneva kalendriaasta 31. oktoobriks.

7.10. Monitoring and evaluation

Article 2(2)g of the implementing regulation

Koolikava rakendamise, hindamise ja aruandluse kohta kogub PRIA perioodiliselt (kalendriaasta, õppeaasta) järgmisi põhilisi andmeid, mis on aluseks koolikava strateegiliste tulemuste hindamiseks:

- koolikavas osalevate haridusasutuste arv;
- koolikavasse kaasatud laste arv puu- ja köögivilja pakkumise toetuse, piima ja piimatoodete pakkumise toetuse ning kaasnevate haridusmeetmete toetuse lõikes;
- haridusasutuses puu- ja köögivilja pakkumise toetuse raames taotletud kogused kategooriate kaupa;
- haridusasutuses piima ja piimatoodete pakkumise toetuse raames taotletud kogused kategooriate kaupa;
- Euroopa Liidu ja Eesti makstud toetussummad puu- ja köögivilja pakkumiseks, piima ja piimatoodete pakkumiseks ning kaasnevate haridusmeetmete elluviimiseks.

Kogutud andmete statistiline ülevaade (andmed uuenevad perioodiliselt) on kättesaadav koolikava andmete veebirakenduses: koolikava interaktiivne töövahend¹.

Maaeluministerium teeb koostöös PRIA-ga järelevalve tulemustest kokkuvõtte, mis sisaldab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/40 artikli 9 lõikes 3 sätestatud teavet ning esitab järelevalve tulemused Euroopa Komisjonile 31. jaanuariks pärast asjaomase õppeaasta lõppu. Maaeluministerium koostab põllumajandussektori poolaasta- ja aastaülevaated² ning analüüsib sealhulgas koolikava rakendamise tulemusi.

Maaeluministerium esitab Euroopa Komisjonile hiljemalt 1. märtsiks 2023 hindamisaruande, mis sisaldab delegeeritud määruse (EL) 2017/40 artiklis 9 osutatud hindamise tulemusi esimest viit õppeaastat hõlmava rakendamisperioodi kohta.

¹<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiMDBiN2NINmItMjgyOC00NGE2LWJkYWQtMWE1NDRmYjc2ZjcxIiwidCI6ImY5OWM0MjFjLTA1ZGI0NGNkLTlkYWE4YzQ2MDFmOSIsImMiOiJ9>

² <https://www.agri.ee/maaelu-pollumajandus-toiduturg/pollumajandus-ja-toiduturg/ulevaated-ja-statistika>

ANNEX I

Abikõlblikud puu- ja köögiviljad

KN-kood	Puu- ja köögiviljad	Arvestuslik ühekordne kogus
0702 00 00	Tomatid, värsked või jahutatud	1 tükk
0704 10 00 0704 20 00 0704 90 10 0704 90 90	Lillkapsas, spargelkapsas, rooskapsas, valge või punane peakapsas, nuikapsas, lehtkapsas ja muu söödav kapsas perekonnast <i>Brassica</i> , värsked või jahutatud	80–100 grammi
0705 11 00 0705 19 00 0705 21 00 0705 29 00	Peasalat, aedsalat, salatsigur ja sigur, värsked või jahutatud	80–100 grammi
0706 10 00 0706 90 10 0706 90 90	Porgand, naeris, juurseller, söögipeet, aed-piimjuur ja redis, värsked või jahutatud	1 tükk või 80–100 grammi
0707 00 05	Kurgid, värsked või jahutatud	1 tükk või 80–100 grammi
0708 10 00 0708 20 00	Kaunviljad (hersed ja aedoad), poetatud või poetamata, värsked või jahutatud	80–100 grammi
0709 20 00 0709 40 00 0709 60 10 0709 93 10 0709 93 90	Muu köögivili (spargel, seller, paprika, kabatšokk, kõrvits, patisson ja kõrvitsalised), värsked või jahutatud	80–100 grammi
0808 10 80 0808 30 90 0808 40 00	Värsked õunad, pirnid ja küdooniad	1 tükk
0809 10 00 0809 21 00 0809 29 00 0809 40 05 0809 40 90	Värsked hapukirsid, kirsid, ploomid ja laukaploomid	80–100 grammi
0810 10 00 0810 20 10 0810 20 90 0810 30 10 0810 30 30 0810 30 90 0810 40 10 0810 40 30 0810 40 50 0810 90 75	Muud värsked marjad (maasikad, vaarikad, murakad, mustad sõstrad, punased sõstrad, valged sõstrad, karusmarjad, pohlad, mustikad, jõhvikad ja astelpaju marjad)	80–100 grammi
0811 10 90 0811 20 31 0811 20 39 0811 20 51 0811 20 59 0811 20 90 0811 90 50	Külmutatud puuviljad ja marjad (hapukirsid, kirsid, maasikad, vaarikad, murakad, mustad sõstrad, punased sõstrad, valged sõstrad, karusmarjad, pohlad, mustikad, jõhvikad ja astelpaju marjad)	80–100 grammi

0811 90 70		
0811 90 75		
0811 90 80		
0811 90 95		

ANNEX II

Abikõlblik piim ja abikõlblikud piimatooted

KN-kood	Piim ja piimatooted	Toetatav maksimumkogus, õpilase kohta õppepäevas
0401	Kuumtöödeldud maitsestatamata täispiim, rasvasisaldusega vähemalt 3,5%	0,25 liitrit
0401	Kuumtöödeldud maitsestatamata piim, rasvasisaldusega 2,5%	0,25 liitrit
0401	Kuumtöödeldud maitsestatamata piim, rasvasisaldusega 1,5% - 1,8%	0,25 liitrit
0403	Maitsestatamata täispiimajogurt, vähemalt 3,5% rasvasisaldusega	0,25 liitrit
0403	Maitsestatamata piimajogurt, rasvasisaldusega 1,5% - 3%	0,25 liitrit
0403	Keefir, rasvasisaldusega vähemalt 1,5%	0,25 liitrit
0403	Maitsestatamata hapupiim, rasvasisaldusega vähemalt 1,5%	0,25 liitrit
0403	Hapendatud pett, rasvasisaldusega kuni 0,5%	0,25 liitrit
0403	Rjazenska, hapendatud piimatoode, rasvasisaldusega 3,5%, ilma lisanditeta, maitsestatamata.	0,25 liitrit
0403	Skyr, hapendatud piimatoode, maitsestatamata	0,25 liitrit
0403	Kreeka jogurt, maitsestatamata, vähemalt 3,5% rasvasisaldusega	0,25 liitrit
0406	Kodujuust ja kohupiim, ilma lisanditeta ja maitsestatamata, klassikaline, traditsiooniline vm samatähenduslik toode	0,25 liitrit

ANNEX III

Koolikava teavitustegevused ja huvirühmade tegevused

Koolikava toetavad teavitustegevused ja huvirühmade sidustegevused

1. „Tarbi toitu targalt“ on haridusasutustele suunatud veebileht koos õppematerjalidega, mis keskenduvad toidu väärtustamisele ja toidu raiskamise vähendamisele³.
2. Eesti Korterühistute Liidu projekt ja käsiraamat „Väärtustades toitu“⁴.
3. Maaeluministeeriumi tellimusel on koolipuuvilja ja -köögivilja kava raames mitmel moel tutvustatud puu- ja köögivilja kasulikkust. Üks näide on Jänku-Jussi multifilmid⁵, millest üks osa on koolipuuvilja kava teemaline: „Jänku-Juss teeb õunamahla“. Samuti toimub Maaeluministeeriumi eestvedamisel iga-aastase üritusena avatud talude päev⁶, kus iga huviline saab külastada põllumajandus ettevõtteid.
4. Eesti Põllumajandusmuuseum ja Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool⁷ korraldavad õpilastele aasta jooksul üritusi, kus tegeletakse põllumajandusega ja toiduvalmistamisega. Olustvere kool pakub õpilastele võimalust koolikava kaasnevate haridusmeetmete kaudu sellistes tegevustes osaleda.
5. Rápina Aianduskool korraldab igal aastal koolieelsetele lasteasutustele ning üldhariduskoolide õpilastele taimekasvatuseprojekte. Näiteks 2022/2023. õppeaastal tõsteti fookusesse maasikakasvatuse koos õppematerjalidega ja mängudega. Projektitegevused on iga-aastased ja keskenduvad erinevatele aiasaadustele.
6. Koolikava tulemuslikkuse tagamiseks on kavaga seotud lisameetmeteks tervisliku toitumise eeliseid kajastavad veebilehed.
 - TAI veebilehel⁸ on teavet eri vanuses kasutajatele: lastele puu- ja köögivilja ja tervisliku toitumise kasulikkusega seotud mängud ning täiskasvanutele teave ja soovituselaste tervisliku toitumise kohta⁹. TAI on välja töötanud ka toitumisprogrammi NutriData¹⁰, mis võimaldab analüüsida menüü energia- ja toitainesisalduse vastavust Eesti riiklikele ea- ja soopõhiste toitumissoovitustele.
 - Eesti toidu veebilehel¹¹ on teavet Eesti ja teiste Euroopa riikide toitumise, toitumissoovituste, mahetoidu ja kohalike traditsiooniliste toiduretseptide kohta.
7. Eesti Toiduainetööstuse Liidu elluviidavad tegevused¹².

³ <https://tarbitoitutargalt.ee/haridusasutusele/>

⁴ <https://www.ekyl.ee/projektid/vaartustadestoitu>

⁵ <http://www.jankujuss.ee/>

⁶ <https://www.avatudtalud.ee/et/talule>

⁷ [https://www.tuur.ee/tuurid/08-kutseoppeasutuste-virtuaaltuurid/18-olustvere/?startscene=0&startactions=lookat\(-5.92,9.73,88.96,0,0\);](https://www.tuur.ee/tuurid/08-kutseoppeasutuste-virtuaaltuurid/18-olustvere/?startscene=0&startactions=lookat(-5.92,9.73,88.96,0,0);)

⁸ <http://www.toitumine.ee/>

⁹ <http://toitumine.ee/toitumine-erinevates-eluetappides/lapsed/soovitused-vanematele>

¹⁰ <http://tap.nutridata.ee/>

¹¹ <http://eestitoit.ee/>

¹² <https://www.toiduliit.ee/>

- Teavitustöö tasakaalustatud toitumise kohta ning erinevate tootekategooriate (liha, piim, koorejäätis, rapsiõli, täistera pagaritooted) kasulike omaduste tutvustamine.
 - Erinevate toidutootmisektorite tutvustamine koolides läbi praktiliste ja mänguliste tegevuste.
8. Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja tegevused piima ja piimatoodete populariseerimisel ning hariduslikel ja teadvustamise eesmärkidel.
- Terviseõpetus lastele, tunniteema pealkiri „PIIM”¹³. Haridusasutustele on ette valmistatud materjalid (õpetlikud, mängulised) piimateemalise õppetunni korraldamiseks. Haridusasutustele vabalt kättesaadav ja kasutatav.
 - „Piim igale eale”¹⁴. Õpetlikud videod piima kasulikkusest, mis on lisatud ka populaarsesse veebipõhisesse videokeskkonda YouTube. Haridusasutustele vabalt kättesaadav ja kasutatav.
 - Veebiraamat „Missioon Piim”¹⁵. Lastele ja noortele suunatud veebiraamat, mis jutustab lastele suunatud vormis õpetliku sisuga loo piimatootmisest, algusest kuni toidukorvi jõudmiseni välja. Haridusasutustele vabalt kättesaadav ning kasutatav.
9. Maaelu Teadmuskeskus tegevused põllumajandussektori tutvustamisel avalikkusele ja haridusasutustele.¹⁶
- Taimekastid lasteaedades, peenra rajamine kogukondades jpm.

¹³ <http://www.piimaliit.ee/terviseopetus-lastele/>

¹⁴ <http://www.piimaliit.ee/piim-igale-eale/>

¹⁵ <http://www.piimaliit.ee/missioonpiim/>

¹⁶ <https://metk.agri.ee/>